

การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2*

DEVELOPING A PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY MODEL TO PROMOTE
CREATIVITY-BASED LEARNING OF BAN KHWAO KHONG SCHOOL TEACHER. SURIN
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ปราณี นามสว่าง

Pranee Namsawang

โรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 สุรินทร์ ประเทศไทย

Ban Khwao Khong School Surin Primary Educational Service Area Office 2, Surin, Thailand

Corresponding author E-mail: nunim.0418@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบ 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพัฒนา ดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบ โดยสอบถามครูโรงเรียนบ้านขาวโคง จำนวน 7 คน 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน 3) ทดลองใช้รูปแบบ โดยครูโรงเรียนบ้านขาวโคง จำนวน 7 คน และ 4) ประเมินรูปแบบ โดยครูโรงเรียนบ้านขาวโคง จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.20) และความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.09) 2) ผลการสร้างรูปแบบ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ การวัดและประเมินผลและเงื่อนไขความสำเร็จ ผลการตรวจสอบรูปแบบ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.17) มีความสอดคล้อง ผลการประเมินคู่มือ มีความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.20) มีความสอดคล้อง 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ผลการประเมินด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านกระบวนการ และด้านการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.10) และ 4) ผลการประเมินรูปแบบ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.11)

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนาครู, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

Abstract

The research article aims to 1) study the current state and needs of a model, 2) develop and verify the model, 3) implement the mode, and 4) evaluate the model of a professional

learning community to promote creativity-based learning of Ban Khwao Khong School teachers under the jurisdiction of the Surin Primary Educational Service Area Office 2. This developmental research follows four steps, 1) current state and needs assessment: surveying 7 teachers at Ban Khwao Khong School, 2) model development and verification: by 9 experts, 3) model implementation: with 7 teachers at Ban Khwao Khong School, and 4) model evaluation: by the same 7 teachers. Research tools included questionnaires, and basic statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation. Findings: 1) current state of professional learning community: moderate level ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.20), needs for professional learning community: highest level ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.09), 2) model development results: comprising 6 components-principles, objectives, components, processes, measurement and evaluation, and success conditions. The model was rated at the highest level for consistency ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.17), and the manual's appropriateness was also rated at the highest level ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.20), 3) model implementation results: highest level in learning management plans, processes, and student work/product evaluation ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.10), and 4) model evaluation results: highest level for accuracy, appropriateness, feasibility, and usefulness ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.11)

Keywords: Teacher Development Model, Professional Learning Community, Creativity-based Learning

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ท่ามกลางกระแสของความเปลี่ยนแปลงนั้น การศึกษาเป็นกลไกที่ใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในสังคม เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ทั้งนี้ รูปแบบการเรียนรู้และวิธีแสวงหาความรู้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากระบบการศึกษาในรูปแบบดั้งเดิมที่มีครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียนฝ่ายเดียว ไปสู่รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองที่นักเรียนสามารถแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นสิ่งท้าทายครูยุคใหม่ในการจัดองค์ความรู้ให้บังเกิดผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา ระบุว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ สถานศึกษาจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนรู้การสอนที่มีประสิทธิภาพ และจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาโดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำให้รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546)

การพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการผสมผสานแนวคิดของความเป็นมืออาชีพ (Professional) และชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning Community) เข้าด้วยกัน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมกลุ่มทางวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา คือ ผู้อำนวยการ คณะผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ชุมชน ร่วมกับครูผู้สอนเป็นชุมชนเชิงวิชาการเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพและคุณภาพของผู้เรียนร่วมกันผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมมือร่วมใจ (Collaborative Learning) การเรียนรู้ประสบการณ์การปฏิบัติงานในพื้นที่ (Lesson Learned) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing Learning) การสะท้อนคิดอย่างเป็น



ระยะ ๆ และทำอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Development) (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2561); (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2563) ทำงานร่วมกันของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้เป็นการเสริมสร้างครูให้เป็นครูมืออาชีพ มีความรู้ความเข้าใจในสาระตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีทักษะการวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย การใช้เครื่องมืออย่างหลากหลายในการประเมินผลการเรียนรู้ การทำวิจัยในชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และเสริมสร้างกำลังใจในการทำงานร่วมกันของครู และยังเป็นการพัฒนาครูในระดับเครือข่ายที่เป็นสังกัดเดียวกันใน ระดับการศึกษาและประเภทการศึกษาต่าง ๆ ในด้านการพัฒนาผู้เรียน เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถ ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้สูงขึ้น (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2561) การศึกษาในปัจจุบันตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ผ่านสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เริ่มมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น มีเครื่องมือทางการทดลองหรือปฏิบัติมากกว่าสมัยก่อน จึงเป็นการส่งเสริมให้เกิดแรงบันดาลใจและความคิดที่อยากพัฒนาสิ่งต่าง ๆ หรือนวัตกรรมได้ ซึ่งการเริ่มสร้างหรือพัฒนานั้นจำเป็นต้องเริ่มจากการมีจินตนาการทางสมองก่อน หรือการนึกคิดเป็นภาพจากการนำความรู้และประสบการณ์ผนวกเข้าด้วยกัน ดังที่ อารี พันธุ์มณี ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นกระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอนาถา นำไปสู่การคิดค้นสิ่งแปลกใหม่ด้วยการดัดแปลงปรุงแต่งจากความคิดเดิมให้เกิดสิ่งใหม่ รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ สิ่งที่จะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ทั้งหมด 4 อย่าง ได้แก่ ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องแคล่ว (Fluence) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) (อารี พันธุ์มณี, 2547) ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ หรือ กรุงเทพโพลล์ สำรวจ “ความคิดสร้างสรรค์กับการพัฒนาประเทศ” ประชาชน 98.0% เชื่อความคิดสร้างสรรค์มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศไทย ระบุ มหาวิทยาลัย โรงเรียน และครอบครัว ควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาความคิดเชิงสร้างสรรค์ให้เห็นเป็นรูปธรรม จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มประชาชนเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ ประชาชนจะนึกถึงงานด้านศิลปะ การคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ประชาชนคิดว่าส่วนใหญ่มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเกิดจากการจินตนาการ การสังเกต ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมรอบตัว มีส่วนน้อยที่คิดว่าเป็นคนไม่มีจินตนาการ เนื่องจากไม่ชอบคิด ความเครียด ไม่มีจินตนาการ คิดไปก็ไม่มีประโยชน์ ชอบทำตามผู้อื่น คิดแล้วกลัวทำผิด ประเทศไทยขาดแคลนความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ ประชาชนร้อยละ 66.2 ระบุว่าขาดแคลน โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า คนไทยไม่ชอบคิดนอกกรอบ ชอบเลียนแบบคนอื่น ไม่มีคนสนับสนุนและต่อยอดทางความคิด ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าแม้ว่าคนไทยส่วนใหญ่จะเชื่อกันเองมีความคิดสร้างสรรค์ แต่ความคิดสร้างสรรค์ดังกล่าวก็ไม่ได้แปลงมาสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดเช่นนี้ เนื่องมาจากความเครียดด้านค่าครองชีพ ด้านสังคม ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐตามลำดับ ประโยชน์ของความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อการพัฒนาประเทศ ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าจะช่วยให้มองโลกในมุมมองที่กว้างขึ้น จะทำให้มีการคิดค้นและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ มากขึ้น รวมถึงมีแนวคิดใหม่ ๆ ทำให้คนมีการพัฒนา ทันสมัย ทันโลก เป็นผู้นำทางความคิด ทั้งนี้ประชาชนเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรเป็นสถาบันที่มีบทบาทมากที่สุดในการพัฒนาความคิดเชิงสร้างสรรค์ให้เห็นเป็นรูปธรรม (ร้อยละ 81.5) รองลงมาคือ โรงเรียน (ร้อยละ 80.4) และครอบครัว (ร้อยละ 74.3) (ธนวัฒน์ สุธรรมพันธุ์, 2562)

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาของโรงเรียนบ้านขาวโคง พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับปรับปรุง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลการพัฒนาแบบไม่คงที่บางกลุ่มสาระการเรียนรู้มีผลการพัฒนาค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน O-NET ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ

นักเรียนยังมีระดับพอใช้ ผลงานและรางวัลการแข่งขันที่เกิดจากนักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีค่อนข้างน้อย นักเรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดการวิเคราะห์ผลการประเมินและนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนา ผู้เรียน รวมทั้งขาดการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล การสอนของครูยังไม่หลากหลาย ทำให้นักเรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ (โรงเรียนบ้านขาวโคง, 2563)

ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและครูให้มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนนั้น กระบวนการพัฒนาต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างครู ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องอยู่บน พื้นฐานความต้องการของครู และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานหรือสถานศึกษาสามารถนำไปพัฒนาศักยภาพของครู ให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพื่อคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
4. เพื่อประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา โดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยครูผู้สอนโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบ โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และสอบถามครูผู้สอนโรงเรียนบ้านขาวโคง จำนวน 7 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 4 ตอน ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ใช้แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)



ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยครูผู้สอนโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 รวมทั้งสิ้น จำนวน 7 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เพื่อประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และประเมินผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมิน วิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านขาวโคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 รวมทั้งสิ้น จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การพัฒนาารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.14) และความต้องการรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.21)

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ การวัดและประเมินผลและเงื่อนไขความสำเร็จ ผลการตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.17) ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.20) มีความสอดคล้อง

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ด้านกระบวนการ และผลประเมินผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.10)

4. ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครู โรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการประเมินรูปแบบ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.11)

ตารางที่ 1 ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านความถูกต้อง	4.60	0.21	มากที่สุด
ด้านความเหมาะสม	4.56	0.19	มากที่สุด
ด้านความเป็นไปได้	4.68	0.30	มากที่สุด
ด้านความเป็นประโยชน์	4.74	0.20	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.61	0.11	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครู โรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.11)

อภิปรายผล

การพัฒนาารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชิต ขำดี ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานที่เป็นจริงของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากและสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด (พิชิต ขำดี, 2561)

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้วิจัยได้ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ซึ่งสอดคล้องกับบริบทในการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันของครูตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ที่เน้นให้มีการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งยังได้ศึกษากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว ภูทองเงิน ศึกษากระบวนการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย กระบวนการพัฒนาครู บทบาทผู้เกี่ยวข้อง ปัจจัยความสำเร็จ และการวัดและประเมินผล (กิ่งแก้ว ภูทองเงิน, 2561)

ผลการตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ของผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ เหลื่อน้อย ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มีความคิดเห็นว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด (อำนาจ เหลื่อน้อย, 2561)

ผลการตรวจสอบคู่มือรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบและได้จัดทำ เป็น 4 ส่วน คือ บทนำ รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การนำไปใช้และเนื้อหาการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มีการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว ภูทองเงิน ทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก (กิ่งแก้ว ภูทองเงิน, 2561) และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ เหลื่อน้อย ศึกษาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มีความคิดเห็นว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด (อำนาจ เหลื่อน้อย, 2561)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

3.1 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคงตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการแบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็น เพราะครูทุกคนของโรงเรียนบ้านขาวโคง ได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ โดยกระบวนการเรียนรู้ขั้นวางแผนการจัดการเรียนรู้ ครูได้ร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ และนำไปออกแบบจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน รวมทั้งร่วมกันค้นหากิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบและเทคนิคการสอนที่เน้นการปฏิบัติที่หลากหลายเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และธรรมชาติผู้เรียน ออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และครูพี่เลี้ยง ครูแกนนำ หรือเพื่อนครูร่วมชี้แนะ สะท้อนคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ใน 7 ประเด็น ได้แก่ สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มี 5 ขั้นตอน สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ ชูชาติ พ่วงสมจิตร, ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์ กล่าวว่า การที่สมาชิกทุกคนในชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย คือ การพัฒนาผู้เรียน และช่วยกันวางแผนงาน นำประสบการณ์ของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนกันสามารถนำแนวปฏิบัติที่ดีไปประยุกต์ใช้ในงานของตนเองได้ (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2560); (ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์, 2561) สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า การที่ครูผู้สอน (Model teacher) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยเล่าให้ครูเพื่อนร่วมชั้นเรียน (Buddy teacher) ฟังแล้วให้ช่วยสะท้อนคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ใน

ลักษณะของการสนทนอย่างน้อย 5 ประเด็น ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการบริหารจัดการชั้นเรียน การชี้แนะชวนคิดเพื่อสะท้อนความคิดนี้เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนได้ไตร่ตรองและเกิดความกระจ่างในความคิดของตนเองในการออกแบบบทเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน และเปิดโอกาสให้ได้รับการชี้แนะและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูเพื่อร่วมเรียนรู้ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองก่อนนำไปใช้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

3.2 ผลการประเมินด้านกระบวนการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ Marlowe, B. A. & Page, M. L., พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานเป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน การเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้แก่เด็กนักเรียนในเรื่องที่จะเรียนรู้ ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ เพิ่มทักษะการคิดระดับสูง กระตุ้นให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง สำรวจตรวจสอบเจตคติและคุณค่าที่เกิดขึ้นของตนเอง และส่งเสริมให้นักเรียนรับฟังและพิจารณาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และให้ข้อมูลป้อนกลับต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดและกระบวนการแก้ปัญหา มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ที่ตนเองได้ลงมือปฏิบัติจริง (Marlowe, B. A. & Page, M. L., 2005); (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข, 2561)

3.3 ผลประเมินผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียน โรงเรียนบ้านขาวโคง ตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 อยู่ระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่ครูได้ร่วมกันออกแบบไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน และนำมาใช้ในการจัดการเรียนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ในชั้นเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม ความร่วมมือระหว่างผู้เรียน การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกความคิดเห็น ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ นำความรู้ที่ได้รับมาอภิปรายเพื่อสะท้อนความคิด สร้างสรรค์ผลงานหรือชิ้นงาน และนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีผลงานหรือชิ้นงานและเกิดประสบการณ์ตรงตามสภาพจริง เป็นไปตามแนวคิดของ วชิรี เกษพิชัยณรงค์ และคณะ ที่ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง โดยการอ่าน เขียน ถามคำถาม อภิปรายร่วมกัน และลงมือปฏิบัติจริง สิ่งที่นักเรียนได้รับ คือ การลงมือทำเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง แล้วใช้ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นบทเรียนสำคัญในการแก้ปัญหาและปรับปรุงให้ดีขึ้น สามารถเกิดผลงานหรือชิ้นงานของนักเรียนและครูที่มีคุณภาพเผยแพร่ในระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระดับนานาชาติได้ (วชิรี เกษพิชัยณรงค์ และคณะ, 2555)

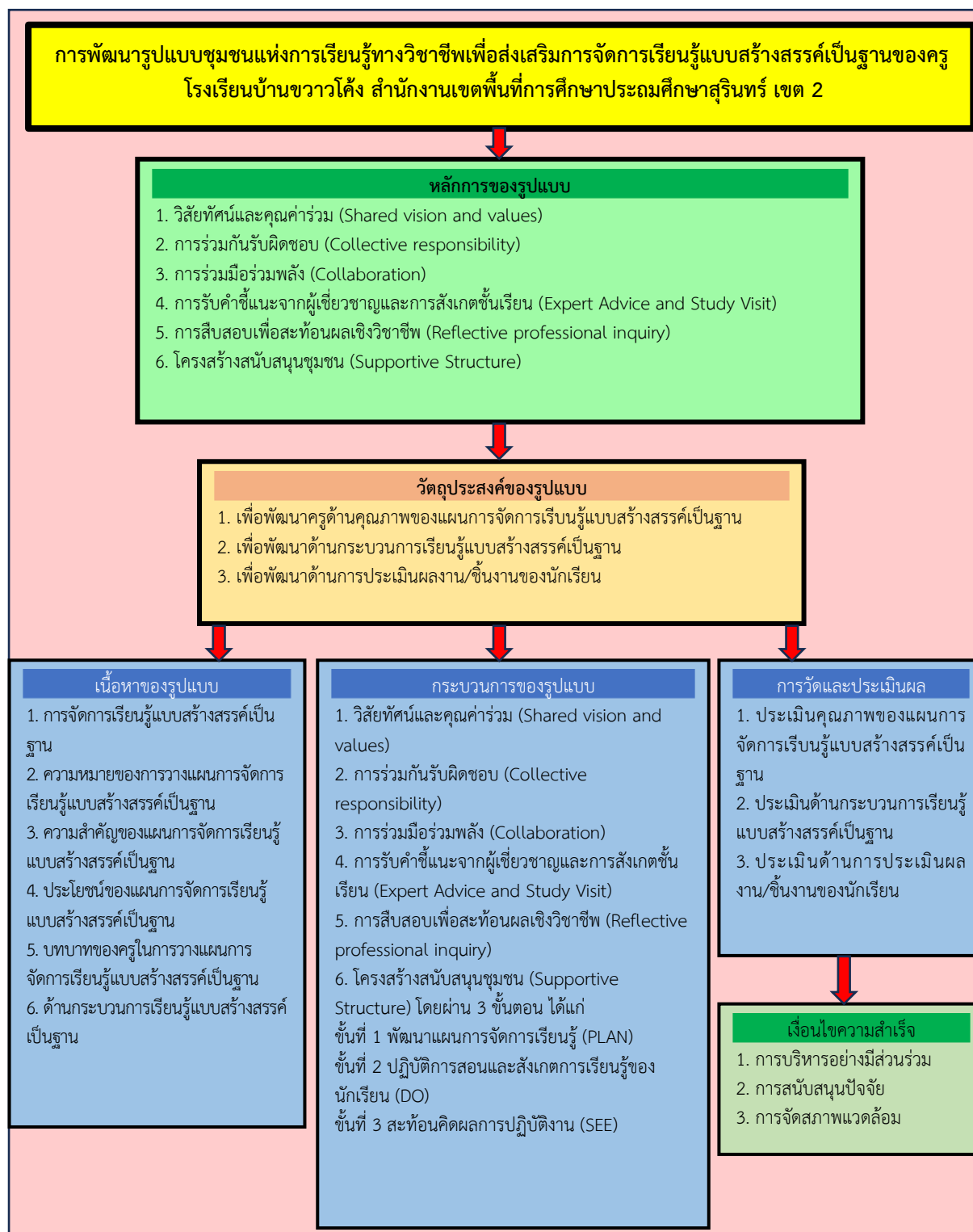
4. ผลการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 อยู่ระดับมากที่สุด เป็นเช่นนั้นเพราะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการประเมินทางการศึกษาที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปของ วิโรจน์ สารรัตน์ะ กล่าวว่า มาตรฐานการประเมินทางการศึกษาที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานสำหรับการประเมินทางการศึกษามี 5 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานด้านอัตถประโยชน์ (Utility Standards) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) มาตรฐานด้านความชอบธรรม (Propriety Standards) มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards) และมาตรฐานด้านความพร้อมรับผิดชอบจากการประเมิน (Evaluation Accountability) (วิโรจน์ สาร



รัตน์, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล หนูฤกษ์ พบว่า รูปแบบการพัฒนาคู่มือในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ การสร้างสรรค์เป็นฐานโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรม พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมครู ตามรูปแบบการพัฒนาคู่มือในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (อุบล หนูฤกษ์, 2563)

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ รายละเอียดดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 แสดงผลการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโค้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2



สรุปและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครูโรงเรียนบ้านขาวโคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการสร้างรูปแบบ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ การวัดและประเมินผลและเงื่อนไขความสำเร็จ ผลการทดลองใช้รูปแบบ โดยประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินกระบวนการเรียนรู้ และประเมินผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียน ผลการประเมินอยู่ระดับมากที่สุด ผลการประเมินรูปแบบ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ 1) โรงเรียนควรมีการประยุกต์ใช้รูปแบบฯ ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น 2) โรงเรียนนำรูปแบบ ไปใช้ ต้องมีการนิเทศ กำกับติดตาม 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถนำรูปแบบ ไปขยายผลให้โรงเรียนในสังกัดนำไปเป็นแบบอย่างใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ 4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของครู อย่างจริงจังและต่อเนื่อง อาจนำรูปแบบ ที่ได้จากการวิจัยมาประยุกต์ใช้และไปขยายผลให้โรงเรียนในสังกัดนำไปเป็นแบบอย่างใช้ในการจัดการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 1) การพัฒนารูปแบบเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ที่สะท้อนความรู้ ทักษะและความสามารถ และคุณลักษณะที่แท้จริงของครู และ 2) ควรนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอื่น ๆ มาใช้บูรณาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ที่ใช้มีความหลากหลายขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิ่งแก้ว ภูทองเงิน. (2561). รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน ระดับประถมศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา”. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ., 10(1), 34-41.
- ธนวัฒน์ สุธรรมพันธุ์. (2562). ผลวิจัยโมโครซอฟท์-ไอดีซี ย้ำ ความคิดสร้างสรรค์คือทักษะสำคัญ ในโลกอนาคตที่ขับเคลื่อนด้วย AI. เรียกใช้เมื่อ 4 เมษายน 2562 จาก https://news.microsoft.com/th-th/2019/04/04/idc_skillsai_th/.
- ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2561). ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู: กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: เอ็ม แอนด์ เอ็น ดีไซน์.
- พิชิต ขำดี. (2561). ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2561). การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนบ้านขาวโคง. (2563). ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563. สุรินทร์: โรงเรียนบ้านขาวโคง.
- วัชร เกษพิชัยณรงค์ และคณะ. (2555). การเรียนเชิงรุกและเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก. กรุงเทพมหานคร: สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล.

- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2563). การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Creative Learning). (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2558). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พริก หวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อารี พันธุ์มณี. (2547). ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ไยไหม.
- อำนาจ เหลื่อน้อย. (2561). รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อุบล หนูฤกษ์. (2563). รูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐานโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Marlowe, B. A. & Page, M. L. (2005). *Creating and Sustaining the Constructivist Classroom*. (2nd ed.). California: Corwin Press.